

Dialogus **S**eptimus

corpa foueamus: ac tum postea dulci liceat indulgere sopori.
Dominicus. Quāq; tua adhortatōe ita roborat⁹ sum atq;
cōfotus vt carnis delicias nō requāram: pareo tñ voluntati tue
vt me ad tua iussa pnum inuenias quē tam beniuolum in me/
is precibus sum expertus.

Finit inter magistrū Raymundū secundū et dñm Domini
cū seminiuerbiū disputatio. de hoīe propter quē alie creature
facte sunt: ex quarū cognitōe illuminat homo ad cognoscen/
dum et se: et deum: et alias creaturas

Incipit septimus dialogus pul
cerrimus ac deuotissimus inter Mariā et Dominicū: demis/
sterijs sacre passionis dñi nostri iesu christi sp benedicti.

Dominicus. Audiuistertius ipso videlicet scō
parasceue die cū interesset passiōi vnigeniti
tui o maria (seq̄bar eñ timidus cū petro a lō
ge) vidi eū plurima pferre et multa in illū fieri
q̄ me vehemēter pmouerūt. **N**eq; eñ sine mi
ra rōne est cur oīpotens deus (quē tuū filium
esse pfiteor) tā acerba tormēta: tāq; indigna ludibria et pbra su
stinere voluerit. **O**ptabā anxius et mestus horz nosse misteria
sed te cū viderē immēsis circūseptā angustijs et meroribz innu
meris absorptā nō te interrogare psumpsi: sciēs qz mihi rñde/
re nō posses q̄ pene mortua videbaris. **E**t nūc cū iā fili⁹ tuus
resurrexerit et mestitudinē oēm tuā lōge ppulerit: oro te mitissi
ma parēs ne fatigeris mihi seruiulo tuo passiōis vnigeniti tui
misteria ppalare. **M**aria. **E**ya mi fili dñice infandū (mihi cre
de) iubet renouare dolorē. **N**eq; eñ passionē filij sine ppassio
ne: nec lachrimosam sine lachrimis materiā potero memorari
Neq; qz sp cū ingēti fructu xpī passio recēset vt tibi mihiq; fru
ctificē: morē gerā rogatibz tuis. **D**ominic⁹. **A**go imortales
grās humanitati tue: q̄ vt ceteris soles ita et mihi qz immerito
te beniuolā pbes. **D**ic igit mihi o sapiētissima pgo qd cause ē
obsecro qz dñs maiestatis filius tu⁹ (cuius sapiē nō est nume/
rus) tā ignominiosam subire voluerit passionē. **M**aria. **D**i

Septimus.

campaucis: tu tñ diligēter aduerte. Post illā humane preuari
catōis diabolo decipiēte ruinā vniuersalē: ex qua p vnū ho / **Cur xps pas /**
minē peccatū introiuit in hunc mundū: z per pctm mors: z ita / **sus in generali**
in oēs hoīes ptransijt in quo oēs peccauerūt: post illam itaqz
ruinā nemo diaboli dñationē. nemo vincula dire captiuitatis
euaderet. nec cuiqz aut recōciliatio ad veniā: aut reditus pate
ret ad vitā. nisi coeternus z coequalis deo patri: filius dei etiā
hoīs esse filius dignaret veniens q̄rere z saluū facere qd perie
rat. **Ut** sicut p adam mors: ita p mortem xpi esset resurrectio
mortuoz. **Adam** se z suam sobolē supbiendo deiecit. xps vsqz
ad crucis necē se humiliādo in se credētes erexit. **Adā** diuini
tatis gloriā p̄cupiscēs cōparat⁹ est iumentis insipientibz: xps
factus nouissim⁹ viroz cū deus essz: angelicis boīem adequa
uit virtutibz. **Adā** suasu serpentis inobediēs in ligno peccauit.
xps fact⁹ obediēs vsqz ad mortē per lignū cūcta restituit. **Ha**
bes ecce breuiter qd petisti. ¶ **Dominicus.** **O** inscrutabilē di
uine bonitatis abyssum: qui tali miseratiōe statuit deiecta eri
gere: z p̄fracta in integrū solidare. **Sed** q̄so te dulc⁹ mater ne
me estimes importunū si passiōis causas p̄riculari⁹ indagaue
ro. ¶ **Maria.** **F**acito vt voles: ego votis tuis libēs occurram
¶ **Dominic⁹.** **Cū** ingrederet⁹ vnigenit⁹ tuus acerbe passiōis
p̄flictum: vidi illū pallefcere. tremere. trepidare. z immēsis val
latū angustijs in faciē sup terram p̄cidere: z patrē vt a se mort⁹
calicem auferret deprecari. **Harū** angustiarū nosse cupio rōem
¶ **Maria.** **E**y mi fili dñice q̄s ingēti merore mea nūc viscera p
mouisti. nō possum equo animo harū calamitatū quas fili⁹ p
tulit reminisci. **Agnosce** tñ in his angustijs cōditoris tui dul
cem clemētiam. **Pauores** em̄ hos z tristitias assumpsit vt no
stras in se tristitias vinceret: z eternas quas hō meruerat an
gustias suis angustijs benign⁹ excluderet. **Sicuti** em̄ (vt sup
retuli) tuā mortē sua morte destruxit: sic tuaz mestitudinē suis
meroribz eliminauit: vt faciē tuam exhilararet in oleo. z in mē
tis alacritate dño famuler⁹. ¶ **Dominic⁹.** **B**ratias benignissi
mo saluatori. qui suo pauore metū mihi dire mortis ademit. z
in spem vite eterne fidēter animauit. **Sz** puto te nō latere mi
tissima: q̄ xps dñs in agonia cōstitut⁹ sanguinē z aquam abū

Cur xps pri /
mescere volu /
it z tristari

Dialogus Septimus

Cur sanguine
et aquam xps
sudauerit

de sudauerit **M**aria. Cum id o fili spu reuelante vidissem ni-
mo dolore comota vehementer intremui: et sicut ille tota suam
carne in sudore: ita ego oē cerebri meū in lachrimas reliquaui
Consideras em̄ dñs iesus imminēs et amarū mortis discrimē
ac tū vehementi anxietate p̄motus inflamabatur corpus et cor ei⁹
ut aptis membrorum poris sudor sanguineus p̄fliret. Et hec q̄-
dem benignissimus miserator in figura morientis hoīs vltro p̄-
egit: qui hūane mētis in se certamē expressit. Noīe quippe ad
mortē p̄pinquāte vim quandā terroris ac formidinis patitur.
cū p̄ solutōem carnis ad eterna et districta tribunalia purget̄.
Ne ergo fidelis xpianus horā mortis anxius sudasq̄ p̄timefce-
ret: vnigenitus meus et sudare voluit et vehementer metuere ut
illi hō grās haberet et corde diligeret. ¶ **D**ominic⁹. Et merito
id quidē. Nā ego quoq̄ hec abs te audiēs in eius amorē incā-
descere incipio. ¶ **M**aria. Agnosce etiā hunc (qui de toto cor-
pore eius p̄fluit) sudorē id portendere q̄ a mystico ei⁹ corpe qd̄
est ecclia sanguis fundēdus sit et sanctorum martyria emanatura.
Dis em̄ qui mēbrum fuerit xpi p̄secutōem patiat̄ necē est. In
hoc p̄terea sudore nō oculis solū sed et membris oībus fleuisse
videť. ut mysticū corpus ei⁹ totius sui corporis lachrimis pur-
garet̄. Hūc aut̄ sanguineū sudorē adeo copiosum fuisse p̄gno-
uimus ut magno p̄fluuiō laberet̄ in terrā. ut terrenū hoīem ca-
lido sanguine cōfunderet. et ad fructū vite mortuū aīaret. ¶ **D**o-
minicus. Multū libēter q̄ dicis excipio. nā amorē redolent et
pietate. Unū reminiscor qd̄ mihi bilem mouet et stomachū ve-
hemēter. Cū iisset xps dñs obuiā hostib⁹ suis accessit ad eū ne-
scio q̄s p̄fidus et sub specie pietatis lupus agno mitissimo oscu-
lū dedit: atq̄ hoc pacto prodidit inimicis. ¶ **M**aria. Hoc est
osculū inde neq̄ssimi p̄ditoris q̄ amoris pignore vulnus infli-
xit. et charitatis officio sanguine fudit. et pacis instrumēto mor-
tem irrogauit: qui tñ ab alto stipite laqueo se suspēdit. Aduer-
te tñ huius osculi virtutē: nō malicia illud imp̄mentis. s̄ patie-
tia recipiētis. Hoc em̄ osculū deū tibi iratū recōciliauit. celus
resoluit. angelos pacificauit. Hoc osculū mundi blādias in
absinthiū vertit. mūdi odia dulcescere facit. et fraudulēta p̄di-
torum oscula cauere te instruit et odisse. ¶ **D**ominicus. Nō arbi-

Virtus oscu-
li inde.

trabat
reni po
tatis cu
bi am
maclatis
dolo furti
morit. E
Zuius fu
impliciu
ret volu
colligari
nes impi
la mortis
tis dolo
dem amar
charitatis
quū xpi car
mittit. D
statuit. et
Dū becc
animo oc
pessit an
aut correp
ceret. et mil
mi domini
go vindicta
querenō p
docens te
sed patien
et in tanto
esse dñs ier
lic falsis test
¶ **M**aria. Fals
tatem. Fals
cris abigeret
sunt. Quis c

De misteriis passionis xpi.

trabar has tali osculo inesse p̄tutes. **H**oc itaq; osculo xps fir/
renti populo denotatus: p̄festum puadit̄ z mult̄s verberib; agi/
tatus diris vinculis colligat̄. ¶ **M**aria. **D**eroze en altero mi **Cur captus z**
hi animum acriter pmouisti. **N**ō vacat tñ a misterio cur dñs ligatus xps
maiestatis tanq; latro ligari voluerit z p̄prehēdi. **A**dā in para/
diso furtū latrociniūq; p̄misit dum fructū vetitū rapuit z mo/
mordit. **E**st em̄ furtum rei aliene inuito possessore attrectatio.
Huius furti gr̄a oē hoim genus a diabolo p̄prehēsus z pctis
implicitū tenebat̄. **H**ūc furē deus vnigenitus meus vt solue/
ret voluit incōprehēibilis p̄prehēdi: z summa libertas vincu/
colligari. **H**inc tātus hec vincula seq̄tur fructus vt colligatio
nes impietatis dissoluant̄. nodi infirmitatū corripiātur. vincu/
la mortis z inferni p̄iciantur. z qui in tartaro p̄clusi erāt solu/
tis dolorib; liberētur. ¶ **D**ominicus. **O** sancta vincula xpo q̄
dem amara. sed nobis vere dulcissima. **V**os queso funib; me
charitatis astringite z sensus meos om̄es z intellectū in obse
quiū xpi captiuate neq; a fraterna dilectōe me vnq; separari p̄
mittite. **H**is igitur vinculis cōstrictus corā anna pōtifice xps
statuit̄. z ferata manu a seruo nequissimo duriter verberatur.
Dū hec cernerē non potui fateor lacrimas p̄tinere z internū
anīm occultare dolorē. ¶ **M**aria. **N**ōne tūc optabas cū qui
pcussit aut celesti igne consumi. aut terra debiscente sorberi.
aut correptum a demonio volutari. ¶ **D**ominicus. **O**ptabā
certe: z mille in illum fulmina imp̄cabar. **M**aria. **V**ide nūc
mi dominice q̄s lōge sis a patientia redēptoris tui. **Q**uam ro/
go vindictam: que fulmina: que supplicia in pcussorem retor/
quere nō poterat cui creatura om̄is seruebat. **S**ed patientiā
docens te instruxit inimicos nō animaduersione sternendos
sed patiētia superandos. ¶ **D**ominic⁹. **O**ptimū documentū
et in tanto p̄ncipe mirabile humilitatis exemplū. **A**b anna cū
esset dñs iesus ductus ante cōspectum cayphe p̄sulis: statim il/
lic falsis testibus impetitur: et in multis nequiter accusatur. **Cur xps falsis**
¶ **M**aria. **V**ide hic dominice saluatoris tui dulcissimam pie **testib; accusat̄**
tatem. **F**alsos testes innocens admittit vt veros testes ab ele/
ctis abigeret. **Q**ui etsi electi sunt: in multis tamen nocentes
sunt. **Q**uis em̄ gloriabitur castum se habere cor et mundum

Dyalogus

esse a peccato. Accusator itaq; fratru diabolus: et si ipe in se ne qua et mēdax sit: habz tñ vnde electos corā summo iudice deo in multis accusare veracit' possit. **Falsos** ergo testes in se summa bonitas admittēs hoc suis fidelib; pmeruit vt in suo iudicio a veris accusatōib; hostiū premuniri aut erui possint. **Sapit** ne tibi qđ dico. **¶ Dominicus** Imo dñā mea optime mibi sapit: z cordis palato tuoz penetrāt mella s'boz. **Sed** qđ rōnis est rogo q' ad falsa testimonia penit' nil respōdit. **¶**

Cur tacet xps

ria. Ea est natura falsi vt silentiū agēte veritate se sibi citi' mentiat. **¶** Nūq; melius falsum q's suo cōmento destruit. **¶** Preterea xps exhibēs iusticiā siluit indignis exerēs misericordiā ne amplius peccarēt tacuit malignis: docēs patientiā cessit calūnijs.

Sed vidisti ne mi dñice qūo dicēte dño (amodo videbit' filiū hoīs sedentē a dextris virtutis dei) cayphas presul intumuerit. blasphemū pclamauerit. z pontificale sibi abruperit vestimentū. **¶ Dominicus.** Vidi fateor: z maliciā funestissimi hoīs vehementer obstupui. **¶** Viror tamē quid illa sacre vestis dississio in figura significet. **¶ Maria.** Nō vides quia dñi sibi cayphas

Quid fecit vestis sacerdotis disruptio

vestimenta discidit: ipm quo tegebāt velamentū legis abiecit. **¶** Intellige ergo iudeozū sacerdotiū pontificiū scelerib; cito esse scindendū: z ab statu sue itegritatis defatiscendū. **¶**

¶ Dominicus. Hunc cōplebit' (nisi falloz) vaticiniū **Osee** pphete. **Sed** debet inquit ppl's me' dieb; innumer' sine rege. sine sacerdote sine sacrificio. sine ephot. z sine theraphin. **Hoc** est ephot qđ cayphas scidit: quod resartiri non poterit in eternū. **Sed** cur christus laus z gloria eterni patris blasphemus voluerit proclamari: abs te pia mater audire desidero. **¶ Maria.** Ut te pu

Cur blasphemus xps voluerit dici

rum a blasphemia custodiret. **Homo** em̄ peccator voluntate ore atq; ope deum z blasphemat et inhonorat: imitatus ada; parētem suū. qui huius sceleris p̄mus rector emicuit. **Adam** primus diuini nominis blasphemator: christus vero primus summi patris laudator. **Ille** corda filioz maledictis opplevit christus corda atq; ora fidelium laudibus infrenauit. **Hinc** ergo ille mitissimus blasphemus dici dignatus est vt blasphemiam trifariam ab electis excluderet: et eterna benedictione fulciret. **¶ Dominicus.** Puto ob id etiā: ne in eam societatem

Septimus.

numeremur vbi in inferno impij linguas suas manducant. et
deū optimū sine intermissione blasphemant. **Maria.** Recte Cur christus
tu qdem. **¶** Vero vidisti filiū meū turpibz sputis inq̄nari hanc consputus
idcirco iniuriā ptulit vt sputaminibz in suā faciē susceptis aīa /
rū nostraz facies lauaret et extergeret. Adā cū precepta p̄tem
nēs vetitū sumpsit q̄si in dei faciē neq̄ter p̄sputauit. Hinc ille
a diabolo vicioz inq̄namētis cū sua sobole p̄spui meruit. **Sz**
hec sputa p̄ sputa q̄ ptulit x̄ps miserator exterfit. Hinc cauēdū
est xp̄iano ne more iudeozū xp̄i faciē p̄sputet: dum aīam suā vi
cijs polluit: dū dei in se imaginē inficit: dū execrādis dogmati
bus veritatē extinguit: dū eucharistie sacramētū inq̄natus at
tingit: dum de p̄ceptis dei muneribz grās ingratus nō agit.

¶ Dominicus. Optima informatio tua et alta mēte collocari
da. Sed vidi (qđ sine lachrimis referre nō possum) post sputa
atq; alapas deū et dñm angelozū sordido peplo oculis velari.
et multis ludibrijs et verberibz acriter fatigari. **Maria.** Deus Cur velatus
singultus me nūc impediūt vt vix q̄ hic sentio valeā enarrare.
At nūc huius velatōis accipe rōem. Primus parēs cū diuini
tatis sciām appetijt lumē cordis amisit: et a regione lucis expul
sus in hāc tenebrosam miserie vallē cū sua ple descēdit. In tan
tā deniq; mētis caliginē miserandū genus hoīm spōte pfecit:
vt abiecto creatore creaturā coleret: et oīgenū deū mōstra ne
q̄ter adoraret. Totus pene mūdus vna hac erat tenebrarū ca
thēna cōpeditus: nec fidez limpide flāme illuminare hāc pote
rant noctē tenebrosam. At igit hanc caliginē deus miserator
abstergeret et cecis mentibz lumē veritatis infunderet. oculos
suos sup solē clariores velo obscurari pmisit: q̄s postmodum
etiā in morte extingui sustinuit. Hinc iaz fili dñice reuelata fa
cie gloriā dñi speculamur: in eandē gloriā in lumē a lumie trās
formati tanq̄ a dñi spū. **¶ Dominicus.** Vere fauus distillans
labia tua et eloquiū tuū dulce. Nō immerito (vt cerno) velamē
sup corda iudeoz positū est qđ nūq; eis auferri poterit donec
fide instituti trāsierint ad xp̄m. Cū hec et multa alia pb̄ra circa
filiū tuū o dulcissima agerent: petrus quē comitem mihi adhi
buerā ab ancilla interrogatus rep̄ere heu dolor ter dñm dene
gavit. In ego p̄fusus et mee imbecillitatis cōscijs ne in simile

Dialogus

Ubi petr⁹ ne
gat christum

errore incidere citius impia p̄toria fugies derelinqui. Petr⁹ ve
ro intimo merore p̄punct⁹ egressus foras fleuit amare. **M**a
ria. Ego petro collapso pia mēte cōpatior. Sed hec negatio
miserate saluatore tantū valebit vt post petrū nemo vnq̄s fide
liū xp̄m in finē negaturus sit. Sed attēde queso vbi xp̄m pe
tr⁹ negauit. Illic certe vbi veritas explodit. impetit. exacerba
tur. Nō audisti petr⁹ negantē in monte. nō in domo. nō in tē
plo. sed in infano p̄torio vbi dei iusticia aut vendit⁹ aut p̄pha
nat⁹. Neq̄ in atrio petrus s̄ egressus foras amare fleuit: vt in
telligas eū qui in circuitu est seculari: et qui cū improbis carna
liū cupiditatū ignib⁹ se inflāmat: cadere q̄dem vltēius posse
flere aut nullatenus posse. **D**ominicus Optime nos institu
is doctissima mater. Sed q̄s ille est obsecro infelicissim⁹ quē
a longe intueor ab arboze laqueo strangulatū. **M**aria. Ipe
est iudas p̄ditor cui nihil sua cupiditas valuit. **V**aluit em̄ se
q̄s denarios p̄dere. quia denarios tēplo: animā diabolo: et cor
pus laqueo tradidit. **J**udas itaq̄ celo terreq̄ perosus: dū p̄di
cōis culpā emēdare nō potuit: homicidiū p̄p̄riū facinus adiecit
Imitantē aut illū qui sunt ex pte illi⁹. **Q**uicūq̄ em̄ dei gratiam
aut susceptā fidē voluptatib⁹ aut diuitijs p̄dit ifernali laqueo
se suspēdit. **D**ominicus. Intueor hic execrabile duriciā iu
deor⁹. quā nec p̄fessio peccati: nec restitutio precij: nec nephas
suspēdij potuit emollire. Nō puto dñā a magno vacare miste
rio q̄ p̄cio sanguinis xp̄i: his sc̄ triginta argēteis ager coemi
tur in sepulturā peregrinor⁹. **M**aria. Bñ putasti **A**ger pecu
Cur ager emit⁹ nia coēptus mund⁹ iste est xp̄i p̄cioso cruore redēptus. In hoc
agro vere fideles tanq̄s aduene et pegrini sup̄ terrā xp̄o cōmor
tūi sepeliunt⁹. et in p̄cio sanguinis eius tumulati eternaz requiē
fortiētur. **B**ētiles em̄ a lege et p̄phetis hacten⁹ peregrini p̄ua
iudeor⁹ studia in salutē suscipient: et in p̄cio sanguinis xp̄i dul
citer req̄escēt. **D**ominicus. Donet mihi dñs tuo merito dul
cissima mat⁹ vt in hoc agro tanq̄s aduena p̄sepultus in xp̄i san
guine obdormiscā. **H**inc iā a cayphe domo ad pylati p̄torium
xp̄m dñm sum secut⁹. **Q**uē cū vidissem placido vultu. submis
so capite. et dep̄ssis ocul⁹ corā iudice astare: lachrimas retinere
nō potui. **M**aria. Ego q̄s dū hec cogito me a fletib⁹ tēpera
re nō possum. p̄sertim dū mēte cōcipio tot falsas calūnias. tot

Septimus.

cōficta mendacia. tot indignissima pb̄a. Est tñ vnde nō mediocriter gloriemur. si aduertimus deū ac dñm maiestatis idcirco falsas calūnias ptulisse vt nos in veritate fundaret: ⁊ a demonū ip̄operijs ⁊ criminatōib; benignus mīserator erueret.

¶ Dominicus. Magna dignatio ⁊ eo dulcissima q̄ gratuita

At nō minoris ē indulgētie q̄ etiā herodi regulo oīpotēs rex regū voluerit p̄ntari. **Maria.** Nō vtiq; mīoris. idcirco ei nūc

anne. nūc cayphe. nūc regi. nūc p̄sidi iudex oīm dñs cōtēptus offerē vt tu posses ei⁹ tribunalib; fiducius plen⁹ assistere et facie sedētis sup thronū: quā reprobi oēs horrescēt trāquilla mēte p̄tueri.

¶ Dominicus. Donet mihi qd̄ dicis pia virgo vnigenit⁹ tuus vt manū suā lōge faciat a me: ⁊ formido ei⁹ in illo iudicio nō me p̄tereat. **S;** multū me mouit q̄ cū herodes multis dñm sermonib; discuteret: nō illi verbū ipse rñderit. nñi credo misert⁹ noluit leuissimo regi p̄ferre rñsum ne h̄ pacto eriperet a morte.

¶ Maria. Et hec q̄dem sui silētij vna causaz ē. **Ue** rū magis ⁊ hic ⁊ ad alia plurima interrogata silentiū agit: vt i proba p̄me matr⁹ cū serpēte colloq̄a expiaret: ⁊ sua docta taciturnitate ip̄ios sermones excluderet. Si em̄ ena colubri vetuisset effatus: nūq; a p̄fido hoste deciperetur: nūq; a paradisi sedib; pelleret.

¶ Dñicus. Hui⁹ tu docta periculo scā dñā: cū te gabriel salutaret archāgelus nō añ illi rñsa dedisti q̄s illū verissime nosse ab altissimo destinatus.

¶ Maria. Ita instruimur a dño vt p̄gnouerim⁹ sp̄s si ex deo sint: cū nōnunq; angel⁹ sathane in āgelū luc⁹ se trāsformet.

Ue; tu qd̄ cepisti p̄sequere

Dñicus. Cū p̄stolarer ad valuas palacij reditū saluatoris: ecce subito foras a mīstris educit⁹ vincul⁹ p̄strict⁹ ⁊ alba veste delusus. quē tāq; amentē ⁊ fatuū oēs heu dolor ceperūt explodere. illudere. subfannare.

Vidi te q̄s i itinere dñi ei⁹ reditū anxia expectares deiectā. miserabilē. ⁊ p̄patiebā tibi aīa mea. **Maria.** Erā reuera tū vltra q̄s credi p̄t mestissima. s; ne nūc qd̄ sine lacrimis hui⁹ memoriā habeo. **Fuit tñ hoc spectaculū nō mediocrit fructuosus.**

¶ Dñicus. Ita queso hūc mihi fructū dignāter assigna.

¶ Maria. Demoraris ne dñice quō p̄mus parens dei sapiētiam ambiēs appetiuerit.

¶ Dominicus. Demoror dñā mater. **S;** ⁊ nos q̄s filij adā nescio quo pacto ad scie arborē tā libēter accurrimus. patiores sp̄ curiosum aliqd.

Cur iudicib; xps p̄ntatus

Cur xps siluit

Cur vt fatu⁹ xps volueris irrideri.

Dialogus

nosse q̄ religiosum aliqd opari ¶ **M**aria Quare igit̃ vos scia-
rum appetitores nō aduertitis q̄liter dei sapiētia x̄ps vestris
obutibz p̄ntatur. Quid tātope sapiētiā vestrā q̄ aut stulticia
est aut certe aialis terrena z diabolica ostētare gestimini: cū is
cuius sapiētie nō est nūerus: quiqz angelos imbuit disciplina
stultus videri voluerit z ignarus. **D**ominicus. **V**e nobis
q̄ sp̄ grandes sumus in oculis nostris z iuxta ysaiā corā nobis
metip̄is sapientes. **H**abemus tñ grās optio redēptori q̄ idcir-
co tanq̄ amens atqz ignauus contēni voluit z h̄i ludibrio vt
filioz ade supbiā inclinaret z humilitatis exempla nobis tri-
bueret. **V**ez cū ad pylatū dñs iesus reductus eēt: vxor pylati
nescio quo mota spū rogat maritū ne iuxta iudeozū vota x̄pm
occidat: asserēs se p̄pter illū in visu multa fuisse p̄pessam ¶ **M**a-
ria. **E**n eua scda nouo hoī x̄po p̄parata. **I**lla genus humanū
in mortē deiecit: ista simili acta spū ne redimat hō impedire cu-
rauit. **I**lla nouit pcutere: ista medicū studuit amouere ¶ **D**o-
minicus. **P**utauerā hāc feminā motā pietate fuisse ¶ **M**aria.
Imo vero pessimo demonio agitā. **H**ostis em̄ antiqu⁹ ani-
ma duertēs aīas captiuas citius liberādas: necē quā paulo añ
x̄po parauerat: p̄ hāc feminā auertere nūc satagebat. **V**ez py-
latus (deo aliqd p̄ nobis melius puidēte) vxoris p̄camina au-
dire contēpsit ¶ **D**ominicus **D**onēt mihi merita tua sanctissi-
ma mater ne sensualitas vxor mea me īpediat. carnē meā cū vi-
cijs z p̄cupiscētjs crucigere z primoꝝ necessitatibz cōdolere.
At nūc plenū est lachrimis qd̄ subijcio ¶ **M**aria. **Q**uodnā il-
lud ¶ **D**ominicus. **P**ylatus cupiēs dimittere x̄pm: sedicio-
sum z homicidā barrabā eis obiecit. vt hui⁹ odio (cum latro
eēt) innocentē dñm liberū relaxarēt. **V**erū illi impudētissimi
canes contēpto p̄ncipe angelozum latronē pessimū elegerūt.
¶ **M**aria. **F**lenda nimis freneticoꝝ insania **L**atet tñ in h̄ ope
dulce satis z suaue misterii **P**rothoplastus noster (cuius sepe
iā meminī) vetita gustādo deū neq̄ter reiecit: z pessimo credi-
dit deceptorī. huic adhesit. huic quoqz famulatus est. **H**inc iā
oīs eius posteritas hoc h̄z vicij vt p̄tēpto summo bono cadu-
cis rebz atqz inanibz delectet̄. **N**emo est q̄ preciosum separet a
vili. q̄ lumē a tenebris. q̄ p̄tutē a vicijs **D**ēs itaqz circa electio

Nota euan-
alteram.

Cur x̄po bar-
rabas p̄eligit̄.

nem p̄
bū eleg
ergo in
ni p̄m
q̄ ip̄e vol
Magn
p̄mētral
q̄ filii dñi
Quo pac
x̄pm libi
soluūb
cū hom
rēpibile
minat. ¶
nicus. Cū
libz in ar
bis attrū in
vestibz pol
ter flagella
p̄ terā. ¶
bz: cur ha
¶ **M**ari
bierchoi
folius. z le
ro filius de
liari voluit
cōstringi vt
cū reforma
aiaret. Sic
infi in sang
vira corpe:
¶ **D**nicus.
loq̄ris: z in a
rams est p̄pt
trms. **S**pa
dermedultera

Septimus.

nem plerūq; falluntur: cū mors et vita in electione consistat. Si
bñ elegeris vita viues: si male penas dabis inexpriables. Ne
ergo in electōe xpianus se falleret: xps latronē eligi et se ptem/
ni pmisit. vt huius merito nobis ea grā pferret qua possemus
q̄ ipse diligit libēter eligere et q̄ phibet aspnari. ¶ **Dominicus.**
Magna optimi dei nr̄i clemētia. Sed ve pfidis iudeis q̄ nūc
p messya latronē: et pro xpo antixpm recipiūt. ¶ **Maria.** Tu
q; fili dñice caue ne iudeos q̄s arguis imiteris. ¶ **Dominicus**
Quo pacto dñia. ¶ **Maria.** Quēcūq; em̄ aia scelerib; assentit
xpm sibi vincit et barrabā soluit. que vero sectat iusticiā xpm
solutū habet: barrabā cōpeditū. Et quēadmodū iudei post ele
ctū homicidā latrocinij et seditōibus sunt subuersi: sic ea cō/
tēptibilis aia q̄ in se barrabā soluit diabolic; latrocinij exter/
minat. Verū tu qd̄ deinceps de xpo vidisti edissere. ¶ **Domi**
nicus. Cū pylatus cerneret latronē xpo preferri iussit eū a mi
litib; in atriu pretorij introduci. Ego paulo post immixt; tur
bis atriu ingressus vidi (heu dolor) regē glorie vnigenitū tuū
vestib; spoliari. vinculis ad stipitē cōstringi. et toto corpe acri/
ter flagellari: adeo vt instar gurgitū sacer ei; cruor efflueret su
p̄ terrā. Sed tu qso dulcissima parēs rep̄ssis parūper singulti
b;: cur hanc grauē in se animaduersionē deus ptulerit effare.
¶ **Maria.** Demorare fili illi; miseri q̄ ab iherlm descēdens in
hiericho icidit in latrones. qui ab eis dispoliat; vulnerib; cō
fossus. et seminiū; derelict; est. Ipe est adā cū sobole sua. Por
ro filius dei xps dñs calamitati ei; cōpatiens suis vestib; spo
liari voluit vt hūc nudū innocētie indumento vestiret. vincul
cōstringi vt cōpeditū absolueret. plagis vulnerari vt hunc sau
ciū reformaret. et sanguinē fundere vt semianimē ad vitā; grē
aiaret. Sicuti em̄ vita oīs animātis in sanguine est: ita et vita
iusti in sanguine xpi est. Quē idcirco munificus miserator fun
dit a corpe: vt tu illum ore biberes et corde deuotus haurires.
¶ **Dñicus.** Magnā charitatis flammā p̄ba euaporāt que tu
loq̄ris: et in amorē me optimi redēptoris inflāmāt q̄ sic vulne
ratus est ppter delicta mea et ppter scelera mea vehemēter at
tritus. S; patere obsecro vt qd̄ deinceps in filiū tuū fieri vi
derim edisserā. ¶ **Maria.** Violētus mihi es fili dñice q̄ ad quā

Cur flagella
tus christus

Dialogus Septimus

Cur spinis co-
ronatus xps

libet narratōem tuā merore me afficis et dolore. Neque enim sine
cordis vulneribus unigeniti mei plagas recēseo. dic tñ quid vi-
disti. ¶ Dominicus. Cū flagris rex angelorum eēt undiq; discer-
ptus raptus est a militibus in p̄torium. Ego post horā clam locum
ip̄m ingressus: vidi beus dñā meā unigenitū tuū vilissimā pur-
pura vestitū. spineo ser̄to coronatū. arūdine q̄si p̄ sceptro deri-
sum. sanguine resp̄sum. et turpib; sputis p̄taminatū. Exhibeba-
tur ei ab ip̄is q̄si honor regius. s; in spinis et p̄beribus dolor ve-
rus. ¶ Maria. En rep̄mo defluētes lacrimas vt tibi qd̄ ista
significēt manifestē. Vt vt paulo altius repetā: vestitibus xps
spoliatus est vt tibi veterē hoīem exueret et nuditatē tuā virtutū
vestib; adornaret. Flagellatus est vt q̄ merueras eterna flagel-
la delectet. Sanguine fudit vt te roseo suo cruore balnearet.
Spinis est coronatus vt q̄ te pūgūt tēptamina mitigaret et glā-
atq; honore p̄spiciū redderet. Vili purpura amictus est vt sto-
la te immortalitatis indueret. Falso adoratus ē vt te etern⁹ geni-
tor honoraret. Cōsputus est vt faciē tue mētis ablueret. Arū-
dine ē vacua ir̄isus vt tibi solida et eterna scepra donaret. In
capite celsus. vt caput aīe tue integz custodiret. ¶ Dñicus. O
q̄s dulcia faucibus meis eloq̄a tua. iā totus in ei⁹ inflāmor amo-
rem: q̄ tam indigna p̄ me sustinuit et me suis lāguoribus repauit.
Aduerto tñ hoc spectaculo hūani generis ambitōem vehe-
mentissime retūdi. Flos miseri coronatus et cydarum nr̄is capitibus
imp̄camur. xps spineo ser̄to trāspungit. Flos auro sericisq; li-
beter inuoluimur. xps vili purpura circūtegit. Flos honoribus
et sceptris delectamur: xps inani arundine deridet. Flos lau-
des hoīm p̄cupiscimus: xps in facie p̄spuit. Flos cū honore
delicias q̄rimus: xps et exhonorat et plagis afficit. S; ve nob
si in hac vanitate p̄sistimus: et ad tāte humilitatis exēplū impi-
am sup̄biaz nō abdicam⁹. ¶ Maria. Optime tu qd̄em fili dñi
ce. Aliq̄s enim poterit hō ad xp̄i gloriā p̄formari nisi p̄us ad cor-
dis eius humilitatē se p̄formet. se modifiet. S; ad reliq̄ p̄pe-
remus. ¶ Dominicus. Tu ip̄a vidisti mitissimā p̄go quō hic sa-
cer vnicus tuus sic coronatus. sic cruciatus. sic viliter vestibus
vniuerso pp̄lo a p̄side in derisum ostēsus sit. Quō q̄s explosus
sit et reprobatus et clamoribus ad mortem turpissimam req̄situs

De misteriis passionis xpi

Maria. Vidi hec fili et ptabui: et pre nimio dolore tota dirigi.
gui. Verū tu huius pntationis agnosce misterium. Cogita q̄so in
illo tremēdo iudicio cū q̄nto rubore ac formidine reprobi oēs
summīs xpi tribunalibz pntabunt. At ergo electos suos dul
cissim⁹ miserator ab ista pfusione et tremore p̄riperet dignat⁹
est p̄ceptibiliter pntari. pfundi. despici. reprobari. **D**ñicus.
O benignissimū redēptorē et omni amore atq; honore dignissi
mū. **M**aria. At nūc aperi paululū oculos tuos et vide q̄s cō
fusibilis dei filius hic pntatur a p̄side: et cū q̄nta maiestate pnta
bit a deo p̄re. Hic stat spinis trāssossus: in illo examīe videbit
glā et honore coronatus. Hic stat vili veste p̄tectus: illic mul
ta erit luce circūdatus. Hic stat plagis obsit⁹. liuidus cruore
resper⁹sus: illic sedebit p̄spicius. luminosus. et multa maiestate
choruscus. Hic ab oībz p̄temnit. exhibita. despuit: illic eū an
gelice p̄tates et oēs celoz p̄tutes reuerēbunt. honorabūt et ob
sequētur. **D**ñicus. Quid tūc rogo pylatus. qd herodes. qd
cayphas. qd ceteri eius nūc hostes dicturi sūt. **M**aria. Istū
certe. Ecce h̄ est quē aliquā habuim⁹ in derisum et in similitudinē
ip̄properij: cui⁹ tā inglorius aspect⁹ apparuit: cui⁹ nos īsensati
vitā estimabam⁹ insanīā: quē nos pupugim⁹ et iniusto iudicio
p̄denauimus. Quō nūc sublimis apparet minar et vere terri
bilis: cui⁹ nūc maiestatis potētīā miseri sentiem⁹: quē in hūilita
te positū tā irreuerēter aspnati sum⁹. **D**ñicus. Tuīs meritis
hera dulcissima ne in illo iudicio p̄uoz collegio ad sinistru la
tus associer obnixe te dep̄cor. **M**aria. Fiet qd exoptasti. sed
iā pgrediamur vlteri⁹. **D**ñicus. Tu interfuisti qn pylat⁹ cla
moribz vict⁹ iudeoz deū iudicē vniuersoz suis iussit tribuna
libz assistere: in quē dire mortis snīaz fulminauit et ad crucē sup
pliciū iniustissime p̄denauit. Et ita egressus est a facie p̄sidis
dñs maiestatis: portās sup se snīam acerbissime et turpissime ne
cis. **M**aria. Deus o dñice tu rursus pmoues ad plāctū oīa
viscera mea. Est tñ vñ nō mediocriter in hac snīa p̄soler⁹. **D**e
morare quō p̄mi parētes cū dei iussū p̄tēp̄sissent amara sē mor
tis snīa p̄culsi. repēte v̄tq; audiuit: terra es et ī terrā ibis. Terra
q̄s q̄ spinosus hoīez erat susceptura spinas tribulosq; p̄duxit et
eua cū dāno pudor⁹ filios īmēsis doloribz ḡnauit. At p̄ q̄s dei

Cur xps in de
risus sit oñsus

Cur christus
sententiatus

Epilogus

filius multa fretus miseratione mortis sup se sententiam accepit. adā cū sua sobole ad vitā rediit. z illi nature cui dictū est: terra es z in terram ibis nūc dicis: sede a dextris meis. **Nūc** spinis euulsis terra cordis nrī fructū germinat salutarē. **Nūc** quoq; mater ecclia nō in dolore sed in gaudio filios parit quos pcuriuit. **Dominicus.** Cōsolatus sum plane hoc tuo sermone et spem maximā p̄cipio eterne mortis sniam me euasurū qm̄ iudex meus eā sup se innocēs accepit: z sua iniusta p̄demnatione meā iustissimā expiauerit. **Sed** nūc ad crucis supplicium veniamus. **Accepta** igit̄ hac snia oīpotens z celsissim⁹ deus fili⁹ tuus crucē in suis humeris accepit: z suāpsius portās ignominia ad locū supplicij in medio latronū flens z ingemiscēs hūilis p̄peraui: impijs illū p̄pellētibz. irridētibz. verberantibz. **Maria.** Tristissimū nūc spectaculū obiecasti z mille lachrimis pequen-
dū. **Huic** ego tūc mesta iterfui corde anxia aīo destituta. **Sed** intuererogo quō benignissim⁹ pastor p̄ suo grege se p̄git inolare. **Abera**uerat em̄ ouis illa cētesima z vetita gustādo perierat. **Que** ergo in ligno mortē accepit: p̄ crucis lignū eā su⁹ cōditor: req̄siuit. quesitā repperit. repertā in suis humeris clemēs imposuit: z ad pascua eterne viriditatis introduxit. **Dñicus.** **Amorē** redolet qd̄ dicis. **Maria.** **Lerne** ergo vez helizeum ligno crucis ferz securis requirentē qd̄ immersum fuerat in p̄fundis aquarū. **Hoc** lignū cū aquas passionū in xp̄o attigit: duro generi hūano qd̄ a ligno vetito in infernum ceciderat p̄ crucis lignū z aque baptismū sursum ad paradisi gaudia vn̄ corruerat adnatauit. **Portat** itaq; dñs iesus crucē suā q̄si rex suū sceptz. **Portat** crucē vt victor tropheū qua p̄ncipes deuicerit tenebras. **Portat** vt doctor cādelabrū in q̄ ponēdum erat sue doctrine luminariū. **Portat** z clauē vt summ⁹ sacerdos sup humerz vt ingrediat̄ in sancta sanctorz. **Dñicus.** **Alta** mihi hui⁹ spectaculi misteria oppādisti doctissima parēs: q̄ sicut intellectū illumināt: ita etiā inflāmant affectū. **Puto** etiā dulcē habere rōnem q̄ symon syreneus hō gentilis crucē baiulat post saluatore. **Maria.** **In** hoc facto significat̄ q̄ repulsa synagoga ecclia de gentibz ab ip̄is humeris xp̄i crucē fuerat susceptrura z in cruce vsq; in finē seculi p̄mansura. **Uez** quia sy-

Cur xps lignū
crucis baiulat

Cur symō cru-
cem portat

mon
in ara
dñs i
nie?
mūos
relepro
lica debu
et semē
id arbit
extra cal
Dñic
seco iml
attigan
hunc ex
rer glori
is manibz
dñs. **Maria**
Ego quoc
Dalleor
Sed bat
nicus. **D**
progenē
cor merēs
Nō bocce
go egrotū
Accept em̄
adā sanare
get opatōe
das in hom
transfici vt
corpe extru
pueratio m
Oculi eius
spiciat vanita
tūc ad paupe
cus vt morbi

Septimus.

mon obediēs interpretat. **H**i reuera crucē cū dñō baiulant qui in ara obediētie quotidie se mactant. **S**ed miraris forsan cur dñs xps foras ciuitatē. foras muros mori delegerit. **D**omi- Cur extra ciui-
nicus. **I**deo vt arbitror vt ostēdat p̄tutem sue passiōis infra ter- tatē xps moriē
minos iudaice gētis includendā nō esse. **N**ō em̄ debet magn⁹
redēptor puo p̄cio stare p̄tent⁹. z ideo sicut copiosa: ita z pub-
lica debuit fieri redēptio. **A**d dextrā em̄ z ad leuā penetrauit.
et semē eius (vt ait ppheta) gētes hereditabit. **M**aria. **B**n̄
id arbitrat⁹ es **T**u q̄s si fructū voluer⁹ p̄seq̄ passiōis: egredere
extra castra. mūdū p̄ affectū desere et sic porta improperiū ei⁹
Dñicus. **I**uste me adhortaris diua parēs. sed auxiliare ob-
secro imbecillitatē meā. **V**ex nunc ipm oīm dolorū articulum
attingam. **M**aria. **Q**uē tu illū dictur⁹ es. **D**ñicus. **E**go
hunc existimo maximū illi fuisse dolorē cum nud⁹ sup̄ crucem
rex glorie p̄iectus. mēbris omnib⁹ extēsus est: z clauoz acule/
is manib⁹ pedibusq̄ trāsfixus. **M**aria. **F**ateor vex esse qd̄
dicis. **N**az in retro supplicij nihil tale hactenus p̄pessus est.
Ego quoq̄ dū hui⁹ tormētī remīscor: nō me capio pre dolore
Dalleoz em̄ z clauoz stridor mea nimis viscera sauciarunt.
Sed habes hic integrā toti⁹ veter⁹ hoīs medicinā. **D**omi-
nicus. **Q**uē tu veterē hoīem appellas. **M**aria. **A**dā z suam Cur xps i cru-
progeniē. **L**egisti ne apud ysaiā. oīne caput languidū z omne ce clauatus
cor merēs. **A** planta pedis vsq̄ ad verticē nō est in eo sanitas
Nō hoc certe de nouo sed de veteri adā debes accipe. **H**ūc er-
go egrotū me⁹ filius vt sanaret totū se aquis passionis iūerit
Acepit em̄ vuln⁹ in capite vt intentōem (que aīe caput est) in
adā sanaret. **I**n manib⁹ vulnerat⁹ est vt malas z remissas pur-
get opatōes. **P**edes quoq̄ clauis obiecit vt terrenas z sordi-
das in homine sanet affectōes. **C**or quoq̄ lācea postmodū est
transfixū vt noxias vanasq̄ abigat cogitatōes. **T**oto deniq̄
corpe extēsus z afflictus est vt totū corp⁹ nostz: hoc est vita z
puersatio n̄ra sancta z lucida sit nullaz habēs tenebrarū p̄tem.
Oculi eius tenebrescūt in morte vt auerterent oculi n̄ri ne re-
spiciāt vanitatē. **A**ures ei⁹ mult⁹ p̄plenē opprobrijs ne aures
n̄re ad pauperū clamorē obsurdescāt. **S**ic clemētissim⁹ mediz-
cus vt morbidum nimis hoīem sanaret: egritudinē eius in se

Dialogus Septimus

trāssumpsit. vt dū ip̄e vulneraret in corpe: hō lāguidus sana-
ret in mēte. ⁊ inde aīaretur ad vitā vñ vite dñs in mortē spōta-
neā cōmigraret. ¶ **Dominic⁹.** Verba q̄ tu loq̄ris o feruētissi-
ma lāpades sūt: lāpades ignis atq; flammaz. Vere bñplacitū
est dño in pp̄lo suo. **Habem⁹** em̄ illū pontificē q̄ possit nō so-
lū p̄pati infirmitatib; nr̄is. s; etiā velit eas in se trāsserre. expia-
re. mederi. **Sed** nunc ad erectū in cruce dñm oculos subleue-
mus **Quid** sibi vult rogo deuotissima p̄go: q̄ deus īfinite ma-
iestatis quē ptātes ⁊ dñationes p̄tremiscūt in medio duoz la-
tronū delegerit crucifigi. ¶ **Maria.** An ignoras q̄ p̄mi parē-
tes nr̄i pepigerāt fedus cū morte ⁊ pactū cū inferno subierant
Vidētes em̄ furē curzebant cū eo. **Hinc** ysaias ⁊ illoz inobe-
dientiā ⁊ p̄fidiā notās: p̄ncipes inq̄t tui inobediētes socij fuz
Hanc ḡ impiā societātē vt xp̄s diuelleret ⁊ socios nos faceret
angeloz voluit vt latro p̄prehēdi. p̄ latrone barzaba reproba-
ri. ⁊ inter latrones crucifigi. ¶ **Dominic⁹.** O amabilē inclina-
tōem: q̄ potētī hūilitate antiq̄ hostis supbiam xp̄s p̄fundit **Il-**
le conabat in celū p̄scendere. xp̄s dignat⁹ est in cruce p̄dere.
Ille esse voluit dñs angeloz: xp̄s factus ē socius latronū **Ille**
nitebat esse sicut altissimus: xp̄s vt viroz nouissim⁹ voluit esti-
mari. **Ac** p̄inde vere dignissimus vt in noīe iesu oē genu flecta-
tur celestiu. terrestriu. ⁊ infernoz. ¶ **Maria.** Fideli oculo ista
p̄tueris fili dñice: ⁊ bñ tibi sapit hūilitas dei tui. **Vidisti** ei⁹ p̄-
fundissimā hūilitatē. p̄teplare nunc dulcissimā bonitatē q̄ p̄
suis inimicis cū lachrimis dep̄cat. ¶ **Dñicus.** Eya ⁊ nūc flēs
recolo quō p̄fixus. extēsus. dissipat⁹ p̄ ip̄is patrē exorauerit di-
cēs. **Pat̄** ignosce illis nō em̄ sciūt qd faciūt. ¶ **Maria.** Hinc
satis aduertis q̄ benigna ⁊ vere dulcis illa aīa fuerit q̄ tantis
amaricata dolorib; a pietat̄ officio nō se potuerit p̄tinere. **Il-**
li fur̄s pleni clauos acriter infigūt: xp̄s cū lachrimis ip̄is ve-
niā dep̄cat. **Ille** sacrilegū caput añ crucē exagitāt: xp̄s eis suū
reuerēter inclinat. **Ille** letis vultib; suas penas aspiciunt: xp̄s
tristissimo vultu illoz īsan̄s miseref. **Ille** subsannātes irridēt
xp̄s sup̄ eos vbertim illachrimat. **Ille** iter latrones appēsi⁹ vt
scelestinū aspnanf: xp̄s eos q̄si īfontes p̄ri excusare conat
¶ **Dominicus.** O aīam vere dulcissimā q̄ in tāta hoīm īsanīa

Cur inf̄ latro-
nes crucifixus

Orat pro suis
inimicis.

De misteriis passionis xpi.

tā benignā indulgentiā exhibuit: et p nris psecutoribz exorare nos docuit. **S**z vidi dñā qđ tu qđ ipsa vidisti vultū pēdentis fuisse tristissimū. **M**aria. Nec mestitudo vultu de aīmi mero re descēdit. **V**ultu nāq; illi tristicie rōes. **E**go cruci ei⁹ geme būda et mesta vehement' assistēs dolorū suorū ps magna fui. magis em̄ meas q̄ suas āgustias dulcis fili⁹ deplorabat. **V**idēs ḡ mei cordis amaritudinē: videns qđ saluādoz paucitatē: et de tātis bñficijs impioz hoīm ingritudinē tactus dolore cordis intrinsecus mestitudinē mētis vultu exteri⁹ demonstrabat. **V**ez huius tristicie grā exhilarant in oleo vultus nrī. et caput nr̄m inūginus: et faciē nrām aq̄ sapie salutaris diluim⁹. **H**ec tristicia eternā a nob̄ mestitudinē excludit: et ad gaudia māsura in-/tromittit. **D**ñicus. Ecce audiui exultās hui⁹ abs te tristicie rōem. **V**ez qđ cause est obsecro q̄ in qnq; corpis sui sensibz tā acrit' voluerit pturbari. **A**ures em̄ eius hauriebāt opprobria oculi ludibria. nares feda sputamina. gust⁹ acerba pocula. ta-/ctus spinaz et clauoz acumia. **M**aria. **L**audo te qđ dei tui p te patiētis tā exacte supplicia nūerasti. **A**t nūc h⁹ turbatōis ac cipe rōem. **N**isi em̄ in suis sensibz dñs turbaret: nūq; posses tu os ad trāquillā reducere pacē. **N**ūc qđ cessat abs te van⁹ pruritus aurium. pcupiscētia oculoꝝ. illicitoꝝ tactuū delectatio. ci boꝝ odoramētoꝝq; voluptas. **C**astificatis itaq; sub disciplina sensibz tuis h̄ magnū hēbis in p̄mio vt in illo regno supno de tuo sit lumē visui. balsamū olfactui. rosa tactui. cythara audi-/tui. et mel gustui. **D**ñicus. **O**ptie me afficis benigna mī. sed qđ rōnis p̄tinet illa sui corpis vndiq; scā disruptio. **P**ēdebat em̄ p̄cissus vulnere sup vuln⁹ saucius. dissipat⁹. rubricatus. **M**aria. **E**t tu ḡ dñice nota (vt facis) h̄ rubrū reclamatoriū. **N**ūc em̄ aucupes es morē vt cū aues venaticas ad manū cu-/piūt reuocare rubz eis et cruore resp̄sum reclamatoriū a longe demonstrēt. **A**ues itaq; escā arbitrātes ad nutū se reuocātis ad uolūtāt. **P**eccāte p̄mo parēte totū gen⁹ hūanū de manu auola uerat p̄ditoris. **S**z vt posset hō vagabūdus et erratic⁹ reuoca ri: de vnigenit⁹ me⁹ sanguie p̄persus i cruce reclamatoriū ex hibuit qđ auolātes aīas ad sereno cauit. **D**ñdit em̄ cordiū vul-/nera cito posse sanari qđ p medēdis vulneribz sic vulnerat⁹ fuit

Cur vult⁹ xpi
mestissimus.

Cur cū turba
re pēdit sens
ibus.

Cur cū tñsuer
berato corpe.

Dialogus

Dominic⁹. Ita est plane sicut tu asseris. Libenter enim nos morbidum vulneratum amplectimur saluatorem ut anima nostra refartatur et sanitas per mensuram donec. Sed quod sibi vult rogo copiosissimus ille sacri sanguinis effluxus qui de manuum pedumque vulneribus tanta ubertate descendit.

**Cur cum sanguine
neis vulneribus**

Maria. Legisti ne quomodo moyses vasa sanctuarii sanguine respexit: quod in lege pene omnia in sanguine mundantur et sine sanguinis effusione non fit remissio. Sumus quoque sacerdos semel in anno cum sanguine introibat in sancta sanctorum. Hec omnia si volueris mystificatione discutere facile repies cur propitiator generis humani sanguinem suum voluerit in cruce diffundere. Hic sanguis antiquam patris iram mitigavit. angelos ad pacem reduxit. celos aperuit. tartara vacuavit. diabolum perfregit. et totius mundi peccata deleuit.

**Cur cum expandis
brachia**

Dominic⁹. En iam licet nobis haurire aquas in gaudio de fontibus vulneris saluatoris qui non in sanguine alieno sed per proprium sanguinem introiit semel in sancta: vasa sanctuarii clementer aspergens: suo videlicet sanguine electorum animas repurgans. Adhuc igitur propterea quod in cruce pendens unicus tuus brachia sua nimis indulgentem expandit.

Maria. Bene advertisti. sed recolle quomodo olim adam inobediens fugerit. perculsa facie domini iram veritus et vindictam. Ecce nunc dulcissimus miserator brachia expandit cupidus fugientem recipere. susceptum complecti. proplexum deosculari. Quatuorvis magnus peccator quis fuerit possideret pietatem brachia expandentis audiatque vocem post tergum movetis. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos.

Dominic⁹. Suave spirat amorem verba que dicis misericordie mater. sed et puto eandem significare clementiam quod manus pedesque sunt spiculis transfigi. ut ostendat scilicet nolle se redeuntem peccatorem aut manibus ferire: aut pedibus repellere.

Maria. Bene id existimasti. Scito tamen culpam nunc manuum deleri quod ad poenam noxia adam primum extendit. Ille enim digitos expandit ad lignum vetitum. christus vero ad crucis supplicium. ut noxia usurpatione innoxios pena puelleret. Pedes vero ade et sue sobolis prelo erant ad cursum mali operis quos dominus fecit in viam consistere mandatorum dum suos pedes patibulo affixit ut iam clamare possit: pes meus stetit in directo.

Dominicus. Hinc plane nunc colligo progo maria quomodo vetus homo noster cum christo crucifixus sit ut destrua

**Cur cum perfixis
manibus**

De misteriis passionis xpi

tur corpus peccati ut ultra non seruiamus peccato. Hinc etiam col-
ligo quomodo triturat⁹ sit moab in cruce sub domino sicut terunt palee
in plastro: et extendit manus suas sicut extendit natas ad nata-
dum. scilicet in modum crucis. Manus enim diaboli sub christi manibus
sunt prefixe. quia per crucis mortem omnis ei nocendi potestas sublata est. Ex-
poliauit quippe unigenitus tuus principatus. et potestates traduxit
libere: palam triumphans illos in ligno crucis. Maria. Pru-
denter hoc tu misterium conceperisti. Quia autem vidisti eum in cruce toto *Cur est exten-*
corpore longe lateque distentum ideo id fieri benignus redeptor su-
sis venis.
stinuit ut tu posses comprehendere cum omnibus sanctis quod sit longitu-
do. latitudo. sublimitas. et profundum. Ut sit longanimis in aduer-
sis. latus in operibus charitatis. sublimis in spe eternitatis. iunus
in timore humilitatis: cum nesciat homo utrum amore an odio dignus
sit. Dominicus. Intellego misterium. Cupio tamen profundius
nosse quid illa venarum omnium acerba distensio velit exprimere. Nam
sicut in cythara nervi: ita et in cruce saluatoris vene prentense sunt.
Maria. Placet quod de cythara subinfers exemplum. Nam et cy-
thara david quod demonium a saule pellebat domine crucis typum exp-
mit. Nervus in cythara distenti suave resonat: ita et dominus dulcem in
cruce cecinit melodiam. In hac cythara crucis sunt ligna duo.
tres clavi. et vene corporis locum obtinent cordarum. Plectrum vero
lingua christi est. quo septem notulas interiori capiendas auditu
deprepsit. Ecce habes mi domine cythare exemplum quod dedisti
Dominicus. habeo fateor. Sed septem illas notulas quomodo ut
audiam. Maria. Notula prima fuit magne pietatis quam me de-
solata virgini iohanni commendavit dicens. Mulier ecce filius tu-
us. Secunda fuit mire charitatis: quam in ipso omnium penarum seruo-
re pro suis deprecatus est inimicis. pater inquit ignosce illis. Ter-
tia notula est misericordie. hodie mecum eris in paradiso. Quarta
compassionis dum corruptam in primis parentibus humanam natu-
ram deplorat dicens. Deus meus ut quid dereliquisti me. Quo-
rum enim assumpsit naturam horum plangit et miseriam. Quin-
ta fuit notula desiderii quod expressit dicens. Sitio: salutes scilicet
animarum. Sexta humilitatis et confidentie dicens. Pater in ma-
nus tuas commendo spiritum meum: omnem honorem patri tribuens
non defectum virtutis: sed confidentiam insinuat eiusdem se esse

Dialogus **S**eptimus

cum patre potestatis. **S**eptima est notula perseverantie: ubi ait. consummatum est. ut et nos opa iusticie vsq; in finem consummantes mortē in cruce cum domino sortiamur. **E**t nunc fili dominice quotiens te apprehendit humana tēptatio hanc cum dauid cytharam tange. et demonium abs te citius effugabis. **D**ominicus **P**robe admones christifera virgo. nam et hoc ipsum ysaias pollicetur dicens. **I**n tympanis et in cytharis et bellis precipuis expugnabunt eum. **S**ed quid est obsecro qd dominus iesus rauca et miserabili voce in cruce pendens exclamauit. **M**aria. **A**d am olim terzitus ad vocem dei in paradiso deambulantis ad auram post meridiem cōsci/ us sue nequicie fugit et abscondit se et sub ficulnee folijs latita/ uit. **H**unc ergo pauidum ad veniam cupiēs dominus anima re voce lachrimabili ad ruinam miseriāq; deplangit dicens. deus meus quare dereliquisti me **H**anc vocē transgressor ob audiens de latebris exit cōscientie et ad spem indulgētie reslo/ rescit. **E**tq; ideo etiā hec vox alta et valida fuit: ut internā cor/ dis surditatē disrūperet: et almi spūs insufflatiōem admitteret hō olim ad diuina surdus et insensibilis. **D**ominicus. **D**ul/ tos (heu dolor) etiā post hunc clamorem surdos aspicio: qui a veritate quidem auditum auertunt: ad fabulas aut cōuertū/ tur. **S**ed hos dimittamus. tu mihi presta benigna parēs ut au/ diam ego quid loquatur in me dominus deus. **E**t nunc non sine fletu meminisse possum lachrimarū dei mei in cruce plorā/ tis. **F**lam et tu quoq; gemens vidisti exūdantiam fletuum suo/ rum: cum tanq; e duobus fontibus ita ab eius oculis lachri/ me psilirent. **M**aria. **D**e lachryme fili me sepe in fletus maxi/ mos cōcitarūt. **P**lorans em̄ plorauit in nocte: in scz iudeorum cecitate: et lachryme eius in maxillis eius. **V**erum hic etiā ani/ maduerte benignissimam propiciatoris tui clementiam. **S**pi/ nis spiculisq; transsossus. et mille vallatus angustijs nihil ho/ rum memor: vestras potius clades vestras illa lachrimatur an/ gustias. **F**lam filij adam a paradisi sedibus extrusi: et in hāc mi/ serie vallem proiecti: multis quotidie replentur et vicijs et mi/ serijs. ac tandem (quod omnium grauissimum est) hinc expul/ si p mortem eternis incendijs immerguntur. **E**t dominus ie/

Cur cū rauca
et lachrimabi/
li voce

Cur cū lachri/
mosis oculis

fis
lem
fanz
cupit
pouit
frigeria
gentia
notter
lis ade
dei nol
reame
miseri
prime p
vidisti q
fateor fa
ria. Et n
men hic p
amans
quomā
amabat
q; maci
re deum
tas: et su
lorbus m
et singul
bant. Tu
rationem.
renon pol
tum que
fuerit in eo
se recipiens
nitus expia
bi peccata fo
none delere:
nigne affime
ret. Jam ady

De misterijs passionis xpi

his filius meus misertus sup magnitudine mali: in hanc val-
lem miserie vltro descēdit. et hominis misérias in se recipiens
sanguine et lachrimis expiauit. **De** lachryme igneas malarum
cupiditatum cathenas effringunt. he lachryme lapidea corda
pmolliunt. he lachryme eternas ambustiones extinguūt: et re-
frigeria mansura conficiunt. **¶ Dominicus.** Vere in indul-
gentia sua (vt concinit ysaías) redemit nos legifer noster et rex
noster: et leuauit nos cunctis diebus seculi. **Sed** ve nobis fi-
lijs adam: qui hic ridemus et ludimus: et illudimus lachrymas
dei nostri. Ipse nostras calamitates illachrimatur. et nos mo-
re amentium freneticorum sanos nos arbitramur: cum simus
miseri et miserabiles. ceci. languidi. vlcerosi. **¶ Maria.** Com-
prime parump dominice zelum tuum. et si quid aliud in cruce
vidisti quod te permouet edissere. **¶ Dominicus.** Donit me
fateor facies illa pendētis. pallida. exanguis. macilēta. **¶ Ma** Cur cum facie
pallida
ria. Et me quoq non mediocriter mouit. Vehementem ta-
men hic palloz amorem exprimit redimentis. **Palleat** omnis
amans (ait ethnicus quidam) color est hic aptus amanti. **At**
quoniam sponsus sponsam suam (ecclesiam loquor) vnice ad-
amabat: hunc amorem ostendere voluit pallore vultus exesa-
qz macie. **¶ Dominicus.** Decet etiam hic palloz omnem ve-
re deum amantem christianum: quem efficit et ciborum parci-
tas: et studij disciplina celestis. **Verum** his lachrymis. his pal-
loribus miserator noster iesus christus suspiria iunxit. gemitus
et singultus. qui de illius dulcissimo diuino pectore erumpe-
bant. **Tu** mihi rogo christifera virgo horum gemituuz astrue
rationem. **¶ Maria.** En et ipa nunc quoq lachrymas retine Cur est multus
gemitibus.
renon possum. **Flueris** tamen eandem esse rationem gemitu-
uum que et lachrymarum **Tu** nosti dicente ysaia q deus po-
suerit in eo iniquitates omnium nostrorum. **Has** itaq super
se recipiens contritione permaxima suspirijsq et lachrymis pe-
nitus expiauit. **Non** enim suffecit optimo propiciatori mun-
di peccata solis corporis tormentis et preciosi sanguinis effu-
sione delere: nisi etiam cordis dolores amarissimos pro eis be-
nigne assumeret et infinita contritionis amaritudine se macta-
ret. **Jam** aduertis (ni falloz) que sit boz singultuū propinqua

Dialogus Septimus

ratio. **T**am ingēs em̄ z pfunda fuit cordis eius cōpunctio vt nō nisi ingemiscere potuerit z lachrimari. **Dñicus.** **O** visce/ra nūc dei nostri qui p sua creatura ingemiscit z dolet: malitq; peccata nostra cū sua amaritudine expiare q̄s iuste punire. **S**z quid rogo cause est q̄ se sitire tā anxie pclamauerit. **Maria.**

Cur sitiuerit

Sitis ista cupiditatum tuarum sitim extinguit: vt in reliquz sitiāt anima tua ad deū fontem viuū. q̄s pdite adam sitiuerit dei sapiētiam ambiēs z maiestatem tu ex genesi satis id nosti. **I**nde etiā ade soboles secū hanc sitim quasi funiculum trahēs in modicis semp illecebris exestuat. **H**anc ergo sitim christus vt extingueret z mellifluos phennis dulcedinis fontes aperiret sitire voluit: z amaro fellis poculo fatigari. **Dominic⁹.** **N**unc satis intelligo hac siti atq; hoc felle pme matris vsurpata puiua: z dirā pomoz esuriem expiari. **Maria.** **B**ene intelligis. atq; ideo etiā cum vnigenitus meus hunc potū summis labijs attigisset dixit: cōsummatū est. ostēdens ingluuiei culpam acerbo felle terminatā. **Dominic⁹.** **H**oc poculū cū accepisset dñs (vt ostēderet se oīa psummasse) inclinato capite tradidit spm̄. **R**ogo nūc te intemerata genitrix: edissere mihi hui⁹ inclinatiois z mortis sacramētū. **Maria.** **N**ō requiris

Cur cum incli
nato capite

dñice in p̄mptu est. **I**sta hūilis diuini capitis inclinatio hūani generis male erectā supbiam depmit z deflectit. **A**mbulabāt em̄ filij adā p̄tra deū erecto collo: z pingui cernice se armabāt. **S**ed misericors atq; hūilis xps hanc supbiam sanaturus caput patri reuerēter iflectit. ita corpe vt corde se submittēs. **O**p̄tauerat p̄terea olim sponsa in canticis osculari osculo oris sui. **Q**uis ait mihi det te fratrē meū vt inueniā te foris z deosculer et iā nemo me despiciat. **T**ūc reuera foris frater xps inuētus est qñ extra urbē eiectus in monte palā crucifixus ē. **O**sculum itaq; diu q̄sitū sponsa suscepit qñ xps os porrigēs caput in ligno deflexit. **C**aput etiā inclinat vt p̄pelli ponderis ostēdat grauitatē: vt suā nobis ingerat paupertatem. vt de p̄summata passiōe patri exhibeat ḡtitudinē. z vt ad se clamantiū vota ppiti⁹ exaudiret. **C**ur aut̄ mori voluerit nō opus ē vt sollicit⁹ inq̄ras cū certū hēas mortē eternā sua morte cōuelli: z p̄ vitā h̄ datā grē vitā illic p̄petuā reuelari. **Dñicus.** **O**p̄tē te imbuēte pia

Septimus.

virgo reffectus sum. **N**ūc abs te didici oīa que cōstat filiū tuū
aut egisse aut p̄pessum esse: amorē. humilitatē. clementiā maxi
mā redolere. **E**tq; in eandē credo venire dulcedinē q; post ac
ceptā mortē lat⁹ suū militari lancea voluerit trāspungi. vt scz
p vulnus later⁹ amor patefceret cordis. **N**ā et ip̄a lācea ad cor
vsq; pcessit. **M**aria. **N**ūc palā intelligis nō hēre filios adam
qđ querulēnt paradisi sibi ianuā obseratā esse. **E**cce alia illis ia
nua p̄t; lōge illa dulcior. amenior. fructuosior. **P**er hāc ingre
di p̄nt ad cor saluatoris. a corde ad aīam. ab aīa in diuinā cla
ritatis abyssum. vbi nō tpales sed qui nō marcescāt fruct⁹ sua
uissimi decerpant. vbi serpēs deceptor null⁹ p̄mescit. vbi ne
mo aut expellit aut p̄tristat. **I**n hac cauerna macerie quotiēs
tēptaris ingredere. illic abscondere donec trāseat indignatio.
Dominic⁹. **D**elector (mibi crede) in verb⁹ grē que p̄cedunt
de ore tuo. **N**ō iā frustra adā subter p̄suta perizomata se timi
dus abscondat ab ira dei: h; nūc aliud latibulū multo securius
lat⁹ fauciu saluatoris. **S**ed anq; ad sepulturā dñi veniamus
oro te o sanctissima vt me doceas qđ tres ille cruces significēt
in quib; cū latronib; est appēsus. **M**aria. **T**res cruces tria
martyria sūt. maloz scz hoīm. penitentiū. z p̄fectoz. **D**ñicus
Penitētes z p̄fectos hoīes in cruce p̄dere mīme dubito. **S**z
q; pacto reprobi crucē habeāt nequeo p̄prehēdere. p̄sertim cū
ip̄si letent dū male fecerint z exultēt in reb; pessimis. **M**aria
Ita ne excidit tibi qđ in libro sapīe ip̄i de sua cruce cōfiteantur
Ambulaui⁹ aīūt vias difficiles: z in via inīqtatis z p̄ditōis
lassati sum⁹. **I**eremias q; vt inique agerēt inīqt laborauerūt
Et ysaias. **I**mpij q̄si mare feruens qđ q̄scere nō p̄t. **E**t sapi
ens. **S**emp p̄sumit seua pturbata p̄sciētia. **D**ominic⁹ **H**is
testimonijs p̄tradici nō p̄t. **S**ed ip̄am crucē maloz velim ag
noscere. **M**aria. **S**upior ps huius crucis est supbia qua la
borant miseri vt alijs dñent. **I**nferior ps luxuria qua tanq; in
stercore volutant. **C**ōputrescūt em iumēta in stercore suo. **D**e
p̄trū cornu auaricia vt diuitie cū sudorib; acq̄rant. **S**inistrus
inuidia vt de bonis alioz crucient. **D**ominicus. **V**idi mar
funestissimā crucē. sed putabim⁹ ne eos ab hac cruce in para
disum p̄scendere. **M**aria **I**mo p̄o in infernū demergi: vt de

Cur xps lat⁹
aperiri voluit

Cur tres
cruces

Epyalagus Septimus

cruce trāseant ad crucē. ⁊ ab armis ferreis incidāt in arcū ereū
Sed nūc alias duas cruces trāseo breuiter. **C**ruce penitentiū
h3 q̄ttuor cornua. s. p̄tritōem. elongatōem. ignoscibilitatē. re/
stitutōem. **A**b hac cruce in paradisu3 cū iusto latrone p̄scendi3.
Cruce p̄fecto3 in q̄ x̄ps defigū hec h3 cornua. timorē. labo
rē. aduersitatē. p̄tēplatōem. **S**3 cupis forsan fructuosū aliqd
de his crucib3 nosse. **D**ñicus. **L**upio o mitissima si dignar3
Maria. **H**abes penes te dñice tria q̄ te crucifigere o3. sp̄m.
carnē. ⁊ mundū. **S**p̄m cū x̄po. carnē cū latrone dextro. mūdū
a sinistris cū impio. **C**ruce sp̄s est feruor deuotōis. cuius sunt
cornua. amor. spes. timor. ⁊ dolor. **C**ruce carnis rigor est disci
pline. cuius s̄t3 brachia. vigilia. abstinētia. asperitas vestiū. disci
plina verbez. **C**ruce p̄o q̄ mūdus defigū est paupertas sp̄s: cu
ius s̄t3 cornua. p̄tēptus glie. pecunie. patrie. parētele. **H**abes
iam vt arbitror sufficientē de his crucib3 instructiōem. **S**ed
queso te mi dominice qui te asseris in cruce vidisse dominum
me quoq3 matrē eius sub cruce assistere nō vidisti. **D**omini
cus. **Q**uid nī viderim o mitissima mater. **N**eq3 em̄ nūc q̄dem
eius possum visionis sine gemitu meminisci. **V**idi nēpe te sub
cruce pallidā. exanguē. miserā. delectā. tremebūdā. ⁊ mille do
loris gladijs trāsuerberatā. **C**ū vero sauci⁹ ⁊ extinctus recū
beret in sinu tuo vnigenitus tuus aīaduerti te immēsis fletib3
exundantē. ⁊ plagas eius innūeris lachrimis diluentem. **H**ec
dū cernere p̄patiebant tibi oīa viscera mea. **M**aria. **E**go dū
oportunū fuerit munerabor tibi pietatē istā. noueris tñ me in
passione filij typū ecclie tenuisse. **H**ec em̄ cū spōsa sit x̄pi ⁊ eius
sanguine redēpta ⁊ redimīta debet eius cruci assistere. lachri
mas doloris effundere. sinu pietat3 repausare. vnguēto deuotōis
illinire. syndone castitat3 inuoluere. cordis hospitio sepe
lire. ne peccatū introeat os sepulchri p̄munire. **F**acile em̄ x̄ps
amittit si p̄fidie reserat ingressus. **D**ominic⁹. **N**ō segni aure
hec abs te pia virgo recipio. **S**ed nūc q̄so ad sepulture mīste
riū gradiamur. **N**eq3 sine mira rōne est cur deus oīpotens et
maiestatis immēse crudeli morte p̄functus lintheaminib3 vo
luerit obuolui. ⁊ tanq3 cadauer putridū cum mortuis sepeliri.
Maria. **L**egisti ne apd̄ ysaiā dñm dicentē **I**n indignatōe

Cur maria s̄b
cruce. ⁊ in se
pultura.

Cur domin⁹
sepultus.

De misteriis passionis xpi

mea percussisti te: et in reconciliatioe mea misertus sum tui. **G**raui enim indignatioe ada et sua ples percussa est: quoniam dictum est eis. terra es et in terram ibis. **V**erum in reconciliatioe magna dominus misertus est eis quoniam ut hanc sententiam solueret in corde terre ipse voluerit sepeliri. **Q**uid nunc murmurat homo viuens: vir pro peccatis suis. **E**cce quod quid deus homini pro scelere instituit proferendum misericordia mortis ultro sustinuit: ut usque ad miserabilem descenderet sepulturam. **D**ominicus **I**ncalresco mater ex his que tu loquaris. **M**aria. **E**st tamen (ut idem asserit ysaïas) sepulchrum istud admodum gloriosum. **N**am iste in tumulo dei sopor a mortis somno corda mortalium excutit. hic sopor demonis super nos vigilantiam obdormiscere facit. hic sopor ad vite gratiam nos restituit. hic sopor ad videndam dei gloriam cordis nobis oculos resoluit. **N**ec vacat a magno sacramento quod hoc diuinum corpus iacet in tumulo multo vulnere sauciū. ponderosum. obscurum. spinis spiculisque transpunctum: ut tu haberes in illa resurrectione corpus impassibile. mobile. et istar solis subtile. perspicuum. luminosum. **N**oueris tamen nemini hanc gloriam tribuendam: nisi qui veterem hominem pro se sepelierit: ut mortuus peccato uiuat in deo. **E**t sicut christus surrexit in gloria patris ita et ipse pambulet in nouitate spiritus: non in vetustate morture carnis. **D**ominicus. **S**acramentum quod nunc aperuisti o sapientissima: vere magnū et sublime est. donet mihi tuis meritis deus ut sicut que dixisti potui intelligere. possim et ope complere. et pleno corde diligere. **M**aria. **E**cce que a me quesisti passionis mysteria etsi non ad liquidum omnia: que tamen pro tempore commodius dici poterant libenter aperui. **V**erum ut me tibi beniuolam fuisse ac munificam gratuleris: in admirabile quoddam huius passionis lumen te introduceam: quod et oculos tuos illustret et affectum vehementer inflamet. **S**equere me. **D**ominicus **E**n sequere te quicumque ieris. **M**aria. **P**ulsa ad ostium istud et ingredere. **D**ominicus **E**cce aperui et ingressus sum. **M**aria. **Q**uid tu vides. **D**ominicus **V**ideo heus rursus saluatorem in sua cruce pedentem. **M**aria **N**ihil ne amplius vides. **D**ominicus **E**n video ab eius vulneribus spargi lucem diffusam inbar quod mihi aciem mentis diuerberat. et internos perfundit obtutus. **T**u mihi rogo hanc refulgentiam tempera. et quod videre debeam dignater oppade. **M**aria. **H**oc quod de crucifixo

Epyalagus

lumen egreditur quorsus tendit. **D**ominicus. Video illud in sep-
te radios diffundi: et nescio quod olim incognita cupe demonstrare.
Maria. Aliquid vidisti, ut ne diutius te fatigare noueris in to-
to universo septem hactenus res occultas fuisse hominibus: quas hoc
lumine quod de crucifixo profuit sole clarius poteris intueri. **D**omi-
cus. Et que sunt obsecro hec septem hactenus ignorata. **M**aria.
In hanc caliginosam noctem dum versaretur genus humanum igno-
rabat quod deus, quod spiritus, quod mundus, quod superius paradisus, quod
inferius, quid peccatum, quid iustus. At Christus dei filius (sicuti nunc cer-
nis) septem lucidissimos de se spargit ardores quibus hec intuenti
cognita efficiantur. Vis igitur nosse dominice quid sit deus. **D**omi-
cus. Cupio domina vehementer. **M**aria. Aspice in cruce profuit
dei filium. Hic monstrat tibi deum esse inscrutabilis sapientie qui hac
passione diabolum fefellit. Deum esse irreprehensibilis iusticie qui pro
satisfactioe iustum redemptionis precium requisit. Deum quoque esse in-
exhaustibilis misericordie qui pro nostris delictis iniquitatibus seipsum in
mortem tradidit. **D**ominicus. Ecce te adoro dignissime et dul-
cissime redemptor, qui in hoc lumine passionis tue mihi divini-
tatem aperire dignatus es. Nunc enim agnosco quod per tua sapientiam plu-
rimus es admirandus, per tua iusticiam humiliter reuerendus, per tua
misericordiam dulciter amplexandus. **I**esus. Accepto dominice et gratiam
habeo deuotionem tuam. At nunc ex mea passione cognosce quod sit
spiritus rationalis. Nam et hoc quod (ut mea mater asseruit) hactenus homini
mansit incognitum. Trifariam nempe spiritus rationalis diuiditur. Est spi-
ritus angelicus, spiritus humanus, spiritus diabolicus. Intellige nunc
spiritus angelicus quod sit benignus qui me suum regem suum gaudium pro
humana protulit salute speculis configi. Quam sit humanus spiritus
dignus et sublimis per quo redimendo amara voluerim morte de-
fungi. Quam sit teter acerbus et crudelis spiritus diabolicus cuius
nequissima suggestio in hac cruce defixus fuit. **D**ominicus. Hac
luce profusus mirissime domine agnosco sanctos angelos esse ab homine di-
ligendos, humanos spiritus ad iusticiam imbuendos, tetros pro to-
tis nobis fugiendos. **I**esus. Vnde id agnouisti. Verum nunc ex
mortis mee lumine aspice quod sit mundus. Intuere quod mundani
homines quod fuerint ceci qui me veram dei lucem agnoscere noluerunt, di-
lexerunt enim magis tenebras quam lucem. Intuere etiam quod sint steriles

Nota septem
hactenus inco
gnita.

De misteriis passionis xpi.

qui caduca ambiētes me q̄si inutile p̄tempserūt. q̄s sint repro/
bi et iniqui qui me deū glorie crudeliter perimerūt. **¶ Dominicus.**
At nūc video o mi dñe (qđ etiā flens dico) qm̄ vsq; in hāc ho/
rā in secularib; psonis he neqcie pseuerant. **Nā** te suū ppicia/
torē nō respiciūt. tuos pacis et iusticie fructus p̄ce nō ambiūt
et te rursum suis iniquitatib; crucifigūt. **Iesus.** Verū tu di/
cis fili dñice: et hic ingens et assiduus dolor cordi meo: cū tā in/
gratos et auersos a me cūctos intueor. **Sed** nūc ad quartū qđ
clausum erat obtutus tuos defigito. **Respice** igitur quō mea
passio tibi aperit sup̄nus qđ sit paradīsus. **Nā** si tormenta q̄
ptuli diligēter inspexeris videbis paradīsum fastigiū esse toti⁹
glorie. spectaculū om̄is leticie. et p̄mptuariū infinite opulentie.
¶ Dominicus. Tuo dono illustratus intelligo piētissime sal/
uator q̄ in passione ideo volueris nouissimus hoīm estimari
vt nos ad fastigiū glorie subluarēs. **Ideo** summe innocēs vo/
luisti vt reprob; asp̄nari: vt nos reos immēsa cū vultu tuo leti/
cia p̄plerēs. **Ideo** tāta paup̄tate qđ ditissim⁹ es fatigari: vt tua
nos regni tui opulētia diuites facerēs. **Sed** q̄s te quibit pro/
hac tua charitate dignis efferre p̄conijs. **¶ Iesus.** Vex nunc
fili dominice quintū (qđ nesciebat mūdus) infernus est. locus
vtiq; plenus egestate et penuria. locus plenus vilitate et igno/
minia. locus plenus acerbitate et miseria. **¶ Dominicus.** Certissi/
me ita esse p̄sideo. **Nā** vt a nobis dulcissime miserator auerni
egestatē excluderēs: ideo paup̄. nudus. sitibūdus in cruce de/
figeris. **Ut** a nobis inferni ignominia remouerēs: multis tu p̄/
bris. vituperijs. et ludibrijs fatigaris: et vt gehēne eterna a no/
bis supplicia diuellerēs: post innumera tormenta acerbissima
morte p̄funderis. **Sed** ve his qđ post p̄clusa tartara rursum su/
is se illic iniquitatib; immergūt. **Iesus.** Cōgratuloz fili lumi/
ni tuo: dignus qđ duo reliqua olim ignorata cognoueris. **Se**
ptū itaq; clausum hoī est ip̄a virtus. **Ex** hac mea passione ag/
nosce qm̄ virtus est p̄ciosa. est speciosa. est et fructuosa. **Est** em̄
p̄ciosa. quia malui vitā amittere q̄s iusticiā nō exeq; q̄s nō exhi/
bere obedientiā. humilitatē. misericordiā. **Est** etiā speciosa (qđ
tu quoq; mea mater agnoscis) cū videris eā relucere in cōtu/
melijs. in ludibrijs clarescere. in tormentis victoriā obtinere.

Dialogus Septimus

Est quoque fructuosa: quia tartara confregit. celos aperuit. patre mitigauit. peccatum explosit. et perditum omne restaurauit. ¶ Dominicus. Hinc adueto mitissime redemptor: cum quanto labore virtus a nobis sit expetenda. adamanda. custodienda. ¶ Iesus. Postremum quod erat homini occultum ipsum est nequissimum peccatum. Nunc prudenter fili aduerte quod detestandum sit omne peccatum. cum ad eius expiationem necesse fuit committi tam graue piaculum poni tam nobile precium. tam difficile medicamentum. Habui enim ego crudeliter periri ut posset peccatum in meis electis occidi. ¶ Dominicus. Magna dignatio tua suauissime deus. Sed ve nobis miseris quod post tam difficile peccati expiationem tam libenter rursus peccatis inuoluimur quod te dei filium perculcamus: quod sanguinem tuum pollutum ducimus. quod spiritui gratie contumeliam facimus. et veteribus delictis noua quotidie cummulamus. Ex hac tua passione domine sicut peccati magnitudinem ita et eius inexpiabilem penam agnoscimus. Delinquentibus enim nobis post acceptam tante miserationis indulgentiam iam non relinquimus pro peccatis hostia. Non quod peccans si doluerit non possit passionis tue adiutorio uti: sed quod rarissime peniteat qui tantam gratiam superba cervice contempserit. Sed nunc habeo immortales gratias dignationi tue pietissime saluator. quod me tua passione redemisti. qui tuo me lumine irradiasti. quod vniuersales rerum omnium noticiam mihi clarissimam tribuisti. Tibi quoque mitissima pariter grates refero sempiternas: que mihi passionis huius misteria aperuisti. que me in hanc lucis gloriam intromisisti et vnigenitum tuum mihi tam propitium et beniuolum effecisti. Sed queso te ut mihi hic tecum liceat permanere. nam bonum est mihi hic esse. ¶ Maria. Maiora tibi mi dominice et sublimiora (si iuste vixeris) preparentur. Interea tu nunc perge ad fratres tuos et quod in hoc coelauim clam vidisti palam cunctis edissere. et lumine quo plenus es alios illustrare consuesce. Sicut enim maledictus est qui frumenta abscondit in populis: ita et qui lumen occultat in tenebris. Perge ergo et quod in aure audisti predica super tecta. ¶ Dominicus. Faciam quod hortaris. At nunc dulcissima virgo optime vale: et me tuo vnigenito charissimum redde. ¶ Maria. Et tu fili dominice vale. et nostri in te beneficij memorem face.

¶ Fir
consequi
voluerit
¶ Quicquid
natus no

¶ Epi

Inter bon
Sumet
De veritate
Corporis
Grandia p
Et preta
fertilis es
Sed vi
Debuerat
Repre
Natus dom
Sed post
Optima nam
Acriter in

¶ Finit dyalogus de misterijs sacre passionis christi: et per
consequens totus liber iste (qui viola anime inscribit) in septē
distinctus dyalogos **C**olonie Impēsis honesti viri **H**enrici
Quentell faustissime iam pmo Impressus. Anno natalicij sal
uatoris nostri. **D**.cccc.xcix. Die. xxix. mēsis **D**anij.

Epygramma ad librum.

Inter honoratos: nulla formidine: libros
Sume sed exiguum parue libelle locum.
Ne vereare libris multo maioribus addi
Corpoze: plus iusto: sis licet ipse brevis.
Grandia p modicis cedunt nam saxa lapillis
Et prestant magnis sepe pusilla bonis.
Fertilis es verbis ad opus mediocre redactis
Sed vires: veluti grana sinapis habens.
Debueras igitur minime pregrandis haberi:
Ne premeret dominum sarcina forte tuum.
Nanq; domi vt reliquis tibi non recubare licebit
Sed possessorem: quo velit ire: sequi.
Optima nanq; doces captuq; facillima queq;
Ac iter in celum quo sibi quisq; paret.

¶ Finis

